

Ibi: Quo in loco ex Latinis Authoribus.

Vide præmissa supra, num. 4.

Ibi: Qua ratione Latinus Modestini Interpretes.

Hic lapsus ejus, qui legem 2. ff. qui per. tutor. in Latinum ex Græco sermonem vertit, notatur in Lexic. Jur. Calv. vers. Dicis causâ 2.

Ibi: Eodem prope labitur errore.

Similiter & error iste ibidem animadvertitur ab eodem auctore Lexic. Jur.

Ibi: Et simili prope modo Græci Auctores.

Apud quos in consuetudinem sui sermonis proverbium hujusmodi adductum proximè citatus auctor assererat, imò origine Græcum ferè aliquando senserat, at Varronis auctoritate convictus in oppositam sententiam abire non erubuit.

SUMMARIUM.

- 1 Sarracenorum mentio frequens habetur in Jure Canonico, qui in legibus Hispania Moros, aut Turcos nuncupantur.
- 2 Verbum Sarraceni, ad Gentem, & ad Sectam refertur.
- 3 De Mahometi parentibus, & vita.
- 4 Sarracena gens quomodo Mahometo adhaeserint, & unde Mahometani Sarraceni vocati sunt.
- 5 Quare Mahometus suis nomen Sarracenorum indiderit.
- 6 Sarraceni circumcidunt pueros suos decimum-tertium annum agentes.
- 7 Arabes cuncti ab Ismaele procedunt.
- 8 Sarraceni non dicuntur à Sara.
- 9 Sarraceni quam Arabia regionem habitaverint.
- 10 De nomine Sarraca, cujusdam urbis in Arabia.
- 11 Sarraca est nomen duarum urbium.
- 12 Sarraceni dicti sunt à Sarraca urbe Arabia.
- 13 Etymon verbi Sarraceni.
- 14 De significatu verbi Marani.
- 15 De Maraniis & urbe Marâ, & de oppido Mare, in Arabia.
- 16 De Sarracenis plura remissivè.

De Sarracenorum nomine & origine.

CAPUT IX.

- 1 Sarracenarum nomen in jure Pontificio non semel legitur repetitum sub tit. de Jud. & Sarracen. ut cap. 5. 6. 11. & 12. cum aliis, Clement. nic. eod. tit. extravag. Copiosus, Joan. XII. extravag. Multa, eod. tit. commun. Licet autem plures Hispanæ constitutiones de Sarracenis egerint, ut in Partit. sub tit. 25. p. 7. in Ordinar. tit. 3. lib. 8. & in nova Recopilat. tit. 2. lib. 8. & l. 17. cum segg. tit. 26. eod. lib. necnon alibi, tamen eos, Moros, aut Turcos, id est, Mauros, vel Turcas vocitarunt. Hic observare oportet, verbum Sarraceni, & ad gentem, & ad sectam spectare, ut ex dicendis liquido apparebit: sed in præcatis juribus usur-

patur non pro Arabia populorum incolis, sed pro illis, qui Mahometi delictis infecti sunt, Navar. in cap. Ita quorundam, notab. 4. de Jud. & Sarrac. Azor. Institut. Moral. part. 1. lib. 8. cap. 23. quasi. 1.

Præterea sciendum est, quod Mahometus anno Christi 597. in Arabia Felici editus est ex parentibus Ismaëlitis, patre scilicet Hali nomine, professione infideli, matreque Judæa, qui ad annum 620. irruit in orbem, & sub Bonifacio V. Pontifice & Honorio I. ac Heraclio Imperatore per duodecim annos acerrimè prævaluit, usquedum à suis percipus obiit, quoto suæ ætatis anno, ambigitur ob opinionum varietatem; quidam enim trigessimum quartum non excessisse sentiunt, alii ad quadragesimum pervenisse tradunt, de quibus consulendi sunt Spondan. in Epitom. Annal. Baron. part. 2. anno Christi 630. Platin. in vit. Pontific. Baptist. Egnat. in Epitom. Imperator. Author. Histor. Eccles. tom. 3. lib. 4. cap. 2. in fin. & cap. 7.

Sub hoc igitur tempus Arabes Sarraceni (quibus jam Catholica Fidei lumen illuxerat anno Christi 591. quo ipsi cum suo Principe Naaman sacro Baptismate insigniti sunt, teste Spondano sup. d. anno 591. num. 2. ubi laudat Evagrium lib. 6. cap. 21.) sub Heraclio Imperatore militaria stipendia merebantur (quos numero quatuor mille fuisse tradit Marian. Hist. Hispan. tom. 2. lib. 6. cap. 22.) quæ cum jam demerita poscerent ab eo, cui manus solvendi militibus incumberebat, ille sic allocutus respondit: Vix est unde Græco, & Romano militi solvatur, & hæc canum turba impudenter stipendium estagitat. Quibus Sarraceni vehementer succensit ab Imperio Romano defecere, ac Arabibus suppetias ferentibus, in Syria Damascum ceperunt, & Aegypto potiti sunt. Tunc temporis supervenienti Mahometo adhaerunt, cujus erroribus imbuti sunt, eorumque nomine omnes, quos decipiebat, voluit impius subductor nuncupare, unde nomen Sarraceni, quod gentis erat, ad sectam significandam transiit, ut præter Azor. & Navar. sup. observat Paul. Emil. de reb. gest. Franc. lib. 2. fol. 39. ibi: Sarracenorum autem nomen jam non gentis erat, sed sectæ. Quod in Sarracenorum decus effectum videtur, eo quod ipsi reliquos omnes disciplinâ militari, & potentia longè superabant: quemadmodum Africani Mahometani à Mauritania Africa provincia Mauri appellantur. Alia tamen mens mentiti prophetæ fuisse videtur, ut statim num. seg. asseretur.

His præcognitis, expeditiùs excitatâ à D. Covarr. quæstionis scopum pertingemus. Est ergo controversia circa originem, seu etymologiam verbi Sarraceni, duplexque sententia reperitur: una edocet, Sarracenos à Sara uxore libera ac domina domus Abrahamæ denominari; nam Mahometus inter plurima, quæ ad sui ac suorum commendationem perfidè excogitavit, id suadere non erubuit, quod ipsi verè ex Abrahamo & Sara procedebant, quibus promissio terræ à Deo facta est cum ab Agar & Ismaele eos descendere, ut & Arabes, in comperto apud omnes haberetur. Atque ita nomen conveniens Mahometanis cunctis indidit, quod ad Saram progenitricem referretur, quo etiam notam servilis stirpis intendit abolere, neglectu Agarenorum, & Ismaëlitum cognomine, quod eisdem in opprobrium cedebat, ac postea à Christianis exprobrabatur Sarracenis, ut adnotatur in Sylv. suar. lectio. part. 1. cap. 11. Ad commen-

tum istud Mahometus occasionem sumpsit ex Sarracenis Arabia, qui ut nuper aiebamus, in Mahometanorum numerum relati sunt, quorum nomen ille cunctis suæ sectæ professoribus callidè accommodavit, ut propter vocis similitudinem Saræ liberi putarentur: quod animadvertit Navar. sup. d. notab. 4. num. 3. Præmissæ opinioni in primis adstipulatur lex 1. tit. 25. p. 7. cujus fidelissimi conditores magnopere movere nos debent, præsertim quoad res Sarracenorum, quibuscum in Hispaniâ tunc, multisque retrò temporibus commorabantur. In eandem sententiam abeunt Gregor. Lop. & Montalv. in d. l. 1. Hug. Celf. in suo Repertor. verb. Sarraceni, Salian. Annal. Eccles. tom. 4. anno mundi 3451. num. 24. Abrah. Ortelius in Thesaur. Geographic. verb. Sarraceni, Auth. Hist. Eccles. ubi sup. Lexic. Calvin. verb. Sarraceni, Aldrete de antiquitat. Hispan. lib. 3. cap. 4. vers. San Geronimo, ubi D. Hieronymum ac D. Augustinum statim laudans dat. Videas infra controversiæ resolutionem.

Ibi: Addit Josephus, moris apud eos fuisse.

- 6 In hæc verba antiquitat. lib. 1. cap. 11. Arabes non octavo die, ut lex præcipit, sed post decimum tertium annum circumcisionem celebrant, gentis suæ auctorem imitantes. Hujus loci meminit Salian. sup. tom. 1. ann. mundi 2138. num. 19.

Ibi: Ceterum Sarracenos ab Agar originem habuisse.

- 7 Sic omnes præcitati animadvertunt, imò & omnes Arabes ab eadem stirpe proveniunt, ut ex Josepho nuperrimè laudato constat. Ismael enim, ejusque posterum Arabia potiti sunt: Salian. tom. 1. anno mundi 2261. num. 1. & 2. Verum Sarracenos Madianitas fuisse, quibuscum Israëlita bella gesserunt, latè probat Aldrete ubi proximè, nixus auctoritate D. Aug. quasi. in Numer. cap. 20. ibi: Madianita, qui nunc Sarraceni. D. Hieron. in Exchiel. c. 25. ibi: Per Madianitas, Ismaëlitas, & Agarenos, qui nunc Sarraceni appellantur. Est tamen animadvertendum, duplicem à D. Hieronymo memorari Madian, quarum unam in deserto Sarracenorum collocat, ab uno ex filiis Abrahamæ, ac Ceturæ sic nominatam, cujus incolæ Madianæ dicebantur; alteram juxta Arnonem, & Areopolim, cujus cives Madianitæ dicti, qui feminas Israëlitis ad turpitudinem subjecerunt. Hujus solum ruinæ extant. Sic refert Salian. sup. tom. 2. anno mundi 2503. num. 21. Calepin. verb. Madian. Secundum quæ utramque civitatem confundit Aldrete: & posterior Madian non longè à monte Sinai constituitur à Tornicell. Annal. anno 2545. n. 46. Troglodytæ quoque olim Sarraceni nuncupabantur, teste Abrah. Ortel. verb. Troglodytarum, Sarracenorum mores refert Aldrete supra, vers. Las costumbres, ex Ammiano Marcellino lib. 14.

Ibi: At de nominis ratione illud fortassis rem dubiam facit.

- 8 Si Sarraceni à Sara uxore Abrahamæ dicerentur, Sarani deberent nuncupari, non Sarraceni. Hanc

eandem rationem expendunt Navar. in d. cap. Ita quorundam, notab. 4. num. 4. Azor. ubi sup. Sic Sarranum ostrum, Sarrana vestis, à Sarra urbe, quæ postea Tyrus appellata est. Juvenal. Satyr. 10.

— Aut picta Sarrana ferentem ex humeris aulaa toga.

Virgil. Georgic. lib. 2.

Et Sarrano dormiat ostro.

Abraham Ortel. verb. Tyrus, Cornucop. col. 259. n. 50. Calepin. verb. Sarra.

Ibi: Deinde Plinius lib. 2. cap. 8.

Gentem Sarracenam ante Mahometum in Arabia extitisse, nemini dubium est, & constat ex præmissis supra, n. 4. eorumque mentio fit sub annum 591. Gregorio Magno Pontifice; nam Sarraceni Arabia Siciliam invasere, Hist. Eccles. d. lib. 4. cap. 1. Est autem Arabia inter Judæam, & Egyptum, ab uno latere mare rubrum, ab altero sinum Persicum habens, ut videre licet tabulis Geographicis Joan. Blev. Abrahami Ortel. Gerard. Mercator. & aliorum. Dicta est Arabia ab Arabo Apollinis ex Babylone filio, Cornucop. col. 428. num. 50. Calepin. verb. Arabia. Dividitur in Felicem, Petram, sive Nabathæam, & desertam. Abraham. Ortel. & Calepin. verb. Arabia, Cornucop. ubi proximè, Plin. lib. 2. Licet autem communiter placeat, Sarracenos in Arabia Felici constitutos esse, tamen eos in Petra collocat Aldrete sup. vers. En Arabia Petraea, & consentire videtur Ortelius verb. Sarracena. Unde fortè dici posset, Sarracenos utramque Arabiam, cum finitimæ essent, incoluisse. Vocatur Arabia pars quædam Petra, à Petra ejusdem regionis oppido. Salian. tom. 1. anno mundi 1931. num. 66. vers. Phetrusin. Ortel. verb. Arabia Petraea, Calepin. sup. Eadem dicitur Nabathæa, seu Nabatena, à Nabajoth primogenito Ismaëlis, ut ex D. Hieronymo tradit Salian. tom. 1. anno mundi 2261. num. 2.

Ibi: Sarracenos dictos fuisse à Sarraca.

Hæc urbs appellatur Sarraca, vel Sarrace, ut notat Ortelius verb. Sarraca, & Paul. Emil. de reb. gest. Franc. lib. 7. ait: Sarraceni à Sarraco oppido Arabia: quasi nomen hujusmodi urbis per secundam declinationem flectatur.

Sarraca nomen est duarum urbium, quarum una in Media altera est in Arabia Felici. Ptolem. lib. 6. cap. 2. & 8. Calepin. verb. Sarraca, Ortelius, & Nebriffensis eod. verb.

Est altera opinio adversus quam tradidimus sup. num. 5. habens Sarracenos non à Sara Abrahamæ conjugè, sed à præfata urbe Sarraca sic vocari, quod cum D. Covar. & ab eo laudatis sustinent Azor. Institut. Moral. part. 1. lib. 8. cap. 23. quasi. 1. Navar. in d. cap. Ita quorundam, notab. 4. num. 5. de Jud. & Sarraceni. Exposit. tit. Jur. Canonice. Abrah. Ortel. in Thesaur. Geographic. verb. Sarraca, Calepin. verb. Sarraceni.

Hanc & alteram jam præmissam sententiam quæ inter se videntur dissidere, quodam distinctionis fœdere in amicitiam trahere conabimur, etenim si queratur de illis Sarracenis, qui ante Mahometum

in Arabia sic nuncupati sunt, procul dubio asseverandum est eos à Sarraca urbe ejusdem regionis denominari, ut D. Covar. & sequacibus hujus posterioris sententiæ placet. Quod si sermo sit de Mahometanis, quibus Mahometus Sarracenorum nomen imposuit, prior sententia magis arridet, secundum notata supra, num. 5. quemadmodum enim nomen hoc aliud significare cœpit, ita originem suam mutavit, cum ad impostum foret Mahometanis, ut sese à Sara progenitis jactarent per orbem, ac terræ promissæ à Deo possessores se prædicarent, dum Imperatoris, aliorumque Principum provincias violenter usurparent. Nec si ab illis quæreretur unde nomen Sarracenorum sortiti fuissent, à Sarraca urbe Arabiæ sic dici responderent, sed à Sara sua progenitrice, qua se maximè nobilitabant. Ex quibus satis tueri poterit, etymologia verbi Sarracenus, quæ traditur in d. l. 1. tit. 25. part. 7. modò ea accipitur non de nativa, & propria verbi origine, sed de subrogata, & accommodata, quæ ab eisdem Sarracenis ad sui commendationem circumferebatur.

Ibi: His addere libet Maranos, & Maranitas.

- 14 Mara urbs Arabiæ Felicis fuit, Ptolom. lib. 8. Geograph. Abrah. Ortel. verb. Mara, Nebrissenfis eodem verbo, ubi quod Metropolis erat, à qua fortè Arabes Marani vocabantur. Maranus pro apostata reperitur apud Calepinum. Marranus Hispanè idem est, quod excommunicatus, à verbo Syriaco Maranatha, Marian. Histor. Hispan. tom. 1. lib. 6. cap. 7. ad fin.
- 15 Maranitarum meminit Abrah. Ortel. verb. Maranitas, quos in Arabia Felici versus recessum sinus Persici constituit Strab. lib. 16. Fuit quoque in eadem regione oppidum, quod Marane dicebatur, juxta Marij Rubri littora, ut ex Plinio tradit Ortel. unde Maranitarum nomen originem trahere verosimiliter conjectari potest.
- 16 Si quid aliud de Sarracenorum rebus ac nomine indagare placuerit, præter jam laudatos consulendi sunt Cœl. Aug. Curion. Histor. Sarracen. lib. 3. Simanc. in Enchirid. tit. 17. & 18. Pineda in Monarch. lib. 2. cap. 3. §. 1. Joan. Bohem. lib. 2. de morib. gent. Mathiol. in Diarj. lib. 1. cap. 65. Ludovic. Partit. de Arabia.

SUMMARIUM.

- 1 Cretionum observatio in acquirenda hereditate abiit in desuetudinem.
- 2 Institutio heredis cum cretione hodie sustinetur, & rejectis solemnibus cretionum hereditas posset adiri.
- 3 De cretionis formulis, remissivè.
- 4 Cretio quondam ad extraneos heredes duntaxat spectabat.
- 6 Qui eloquium non poterant, ut mutus, & infans, inutiliter cum cretione instituebantur.
- 7 Verba cretionis coram testibus proferebantur, & certio est inter legis actiones.
- 8 De cretionis continua, & vulgaris discrimine, & num. 9.
- 10 Cernere est quasi decernere, ex D. Isidoro.
- 11 Verbum Cretio, multisariam accipitur, maximè in Jure pro acquisitione hereditatis.
- 12 Cernere, pro Adire, sumitur frequenter.

- 13 Sumitur itidem pro Constituere.
- 14 De alia significatione verbi Cerno.
- 15 Cerno derivatur à Cero.
- 16 Jura quedam ad cretione non pertinere ostenduntur.
- 17 Gratiani error notatur in Decreto.
- 18 Cernere, pro Cedere, nunquam usurpatur.

De cretione quæ in institutionibus, & actionibus hereditatum quondam solemniter adhibebatur.

CAPUT X.

Scrupulosa cretionum observatio, quæ in additione hereditatum adhiberi solebat, ab usu recedere jussa est, l. Cretionum 17. C. de jur. deliber. l. 1. C. Theodos. de matern. bon. Cujac. in paratit. ad tit. ff. de acquir. hered. Donell. comment. lib. 7. cap. 18. Petr. Gregor. Synagm. Jur. lib. 46. cap. 2. num. 7. Rævard. de author. prudent. cap. 8. Borcholt. in 8. extraneis, num. 5. Institut. de hered. qualitat. Lexic. Calvin. verb. Cretio. Arnold. Vin. in §. Item extraneus, num. 2. Institut. de hered. qualitat.

Est tamen animadvertendum cum Donello ubi supra, cretione non esse sublatam, sed ejus duntaxat solemnitates; unde si quis hodie hæres cum cretione juxta formam ab Ulpiano traditam institueretur, sustineretur dispositio, possetque ille aut additione nuda, aut gestione pro herede sibi quærere hereditatem, quod olim instituto per cretione non licebat, sed solemnibus, præscriptisque verbis uti tenebatur. Pichard. in §. Item extraneus, num. 31. Institut. de hered. qualitat. Arnold. Vin. ibidem, num. 4. ubi omnia præmissa probat. Rursus si absque cretione institutio fieret, posset nunc cum cretione hæres adire. Donell. sup. nam cretio nihil fuit aliud, nisi aditio solemnis, ut præter Donell. & Vinium tenent Osuald. ad Donellum d. cap. 7. lit. 1. Bud. in annotat. prior. ad Pandect. in l. 2. ff. de orig. jur. Olan. in Paralipom. lib. 2. cap. 4. num. 7. Petr. Gregor. sup. num. 6. D. Melch. de Valent. Illustr. jur. tractat. lib. 3. tract. 2. part. 1. num. 43. Imò cretio quondam omnem modum acquirendæ hereditatis complectebatur. Cicerò ad Attic. lib. 6. ibi: Nunc credo eo magis, quod debet etiam fratris Appii amorem erga me cum reliqua hereditate crevisse. Liv. lib. 24. sic ait: Cum clausis Andromodorus insula portis hereditatem regni creverit. Idem lib. 29. inquit: Vivo, & spirante me hereditatem meam ambo & spe, & cupiditate improba crevisistis. Auth. incertus Panegyrici Maximiano, & Constantino Imperatoribus dicti, ibi: Siquidem ipsum Imperium hoc fore pulchrius judicabis, si id non hereditarium ex successione crevisset, sed virtutibus tuis debitum à summo Imperatore merisset. Ex quibus sic tenet Rævard. d. cap. 8. in fin. & sequitur Osuald. sup. lit. 1. quam Cujac. ubi sup. inter cretione, & additionem discrimen constituit, inter quas illa solùm dignoscebatur, ut cretio solemnitates postularet, quæ in additione non desiderabantur: nuda enim testatio, aperta tamen ad acquirendam hereditatem satis erat, quæ per cretione relicta non erat. Donell. & Vin. sup. Vide infra, n. 12.

Ibi:

Ibi: Quæ verò fuerit cretionum hæc solemnitas.

Ulpiano duce de cretione formulis, ac solemnitatibus differunt Cujac. Donell. ac ceteri laudati sup. num. 1. Ant. Govern. lib. 1. variar. lectio. cap. 25. Ant. Concius lib. 1. disp. cap. 12. Brillou. de verb. signif. verb. Cernere. Pratei. eod. tract. verb. Decernere, Olan. sup. Pichard. ubi proximè, & in §. Extraneis, num. 3. Institut. de hered. qualitat. Retes in opuscul. lib. 5. cap. 3. num. 6. & lib. 7. cap. 5. num. 13. Sed cavendum nobis est à Glossa in d. l. Cretionum, quæ nimis hallucinatur, dum de cretione agit, ut monet Ibi Gothofred.

Ibi: Cretio, inquit Ulpianus, est.

Primò circa Ulpiani verba observandum est, cretione vocari tempus id, quod præscribatur testator, ut hæres decerneret, num sibi expediret hereditatem amplecti, necne: verum etiam idem verbum ab Interpretibus usurpatur pro actu ipso adeundi solemniter hereditatem, quo sensu hucusque à nobis acceptum est, & infra accipietur.

Ibi: Quod datur instituto heredi ad deliberandum.

Loquitur procul dubio Consultus de extraneo herede; nam postquam in fragment. tit. 22. de suis & necessariis heredibus sermonem perfecerit, ad extraneos deveniens, tunc cretione meminit in §. Extraneus heres, & ita cum eo sentiunt communiter omnes, quod dedimus supra. Sed dubitari poterit, an sui heredes cum cretione quondam potuerint institui? Et affirmativa sententia suaderi videtur ex eo quod forma ab Ulpiano tradita rectè in suis heredibus observaretur: aut enim cretio vulgaris erat, & tunc illa conditio, Si intra tot dies creverit, esset potestativa, ut per se notum est, cum tempus non laberetur, nisi hæres posset hereditatem cernere, seu adire: hæres autem suus sub tali conditione jure instituebatur, l. Suus quoque 4. ff. de heredib. instit. §. Qui sub conditione, ff. Si quis omni. causa testam. ubi ratio redditur, quia ejusmodi conditio pro pura haberi debet. Idem dicendum est de continua cretione, quia testator exheredem facit institutum, ut expressim inquit Ulpianus, si infra terminum definitum non creverit: omnis verò hæres suus permittebatur etiam sub casuali conditione institui modò in ejus defectum foret legitime exheredatus, l. Filius à patre 28. ff. de liber. & posthum. l. Si pater 4. C. de Institut. & substitut. Quibus perpensis nil vetabat, ut filius in potestate per cretione quamlibet institueretur. Asseverandum tamen est ad mentem Ulpiani, ac ejus interpretum suos heredes per cretione institui non fore receptum, nec verba cretione eis poterant adaptari, qui hereditatem non cernebant, seu adibant, sed per immixtionem, & dominii continuationem antecessoribus succedebant: unde suis existentibus heredibus hereditas non dicebatur, l. In suis 11. ff. de liber. & posthum. l. In suis 14. ff. de suis & legitim. hered. Ex quibus verba dispositionis non conveniebant, nec ipsa dispositio potuit comprehendere, argumento legis 4. §. Toties, ff. de damno infect. Præterea in

institutione hujusmodi nedum interveniebat conditio, sed etiam tempus ad deliberandum coactabatur, sublato beneficio abstinenti, quod suis heredibus in perpetuum jus prætorium concedit, l. Necessarius 57. ff. de acquir. heredit. Ant. Gom. variar. lib. 1. cap. 9. num. 22.

Ibi: Cernere est verba cretione dicere.

Quæ adeo necessariò ab eodem herede proferri debebant, ut mutus, aut infans, quia dari nequebant, per cretione inutiliter instituerentur. Pichard. in d. §. Item extraneus, num. 53. Olan. cum aliis sup. n. 1. etiam aliis mutus rectè institueretur, l. 1. §. Mutus, ff. de hered. instit. & gerendo se pro herede acquireret hereditatem, l. Mutus, ff. de acquir. hered. Quod de infante prædictum est, intelligi debet de eo qui dari non valet; etenim si verba cretione proferre posset, non prohibebatur hæres institui sic, etiam non intelligeret quod agebatur, modò tutoris autoritas intercederet argumento legis Pupillus 9. ff. de acquir. heredit. l. Servo invito 65. §. Si pupilla, ff. ad Trebell. Olan. num. 51.

Ibi: Cum me Mævius heredem instituerit.

Quæ verba coram testibus pronunciabantur, 7 ut ex Varrone inferiùs D. Covar. observat, eoque refert Rævard. d. cap. 8. illud Ciceronis ad Atticum lib. 13. ubi sic scribit: Ex eo cognovi cretione Cluvii (ò Vestorium negligentem) liberam testibus presentibus sexaginta duobus. Brillou. sup. verbo Cernere, Petr. Fab. d. cap. 22. Hereditasque apud Prætorem cernebatur, Glossa in d. l. Cretionum, & sentit Rævard. d. cap. 8. in princ. Vide laudatos supra, num. 1. & 3. Alciat. disputation. lib. 3. cap. 7. Est enim aditio, seu cretio actus, qui inter legis actiones numerantur in l. Actus legitimi 77. ff. de reg. jur. Rævard. ubi super.

Ibi: Cretio autem vulgaris dicitur, aut continua.

Inter quas hoc etiam interest, ut in vulgari non labantur dies iis quibus ignorantia juris non imputatur ad culpam, ut militibus vel minoribus cum cretione institutis unde si errantes in jure sinerent præterire tempus à testatore præfixum ad cernendum, eis non nocebit: quod aliter in continua cretione habebatur; nam & eis personis tempus labebatur, ita ut restitutione indigerent ad acquirendam cernendo hereditatem. Retes sup. d. lib. 5. cap. 3. n. 6. Continuum cretione simplicem dixit Cicer. ad Attic. lib. 11. ibi: Galeonis hereditatem crevi; puo enim cretione fuisse simplicem, quoniam ad me nulla missa. Quem ita intelligit Rævard. sup.

Ibi: Hæc sunt Ulpiani verba.

Sed in §. ult. d. tit. 22. de imperfecta cretione ita addit Ulpianus: Si sub imperfectam cretione heres institutus sit, id est, non adjectis his verbis: Si non creveris, exheres esto; sed si ita. Si non creveris, tunc Mævius heres esto, cernendo quidem superior inferiori excludit, non cernendo autem, sed pro herede gerendo, in partem admittit substitutum. Sed postea D. Marcus constituit, ut pro herede gerendo ex asse heres fiat. Quod si neque creverit,